

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z PRZEDMIOTÓW BUDOWLANYCH
w Zespole Szkół Politechnicznych
im. Bohaterów Monte Cassino we Wrześni.**

System oceniania jest zgodny z Rozporządzeniem MEN z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zmianami) oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Ucznia obserwujemy w ramach naszej pracy w wielu różnych sytuacjach związanych z procesem uczenia się. Podejmuje on w szkole na zajęciach obowiązkowych i nadobowiązkowych różne działania, związane m.in.:

- a) z organizację pracy (np. praca samodzielna, praca w grupie), wybór metody uczenia,
- b) z rodzajem wykonywanej pracy (np. prace pisemne, wypowiedzi ustne),
- c) z rodzajem zadań (np. typowe ćwiczenia i zadania, zadania problemowe, ćwiczenia i zadania trudne).

Ocenić ucznia powinniśmy we wszystkich obszarach jego aktywności. Ważne jest również gromadzenie informacji na temat indywidualnych potrzeb i zdolności ucznia, aby jak najtrafniej odpowiedzieć na jego potrzeby związane z procesem dydaktycznym.

Przedmiotowy system oceniania ma na celu przede wszystkim ocenę postępów ucznia w stosunku do wymagań edukacyjnych konkretnych przedmiotów oraz formułowanie oceny, będącej informacją zarówno dla nauczyciela, ucznia jak i rodziców.

I. Obszary aktywności ucznia, które będą podlegać ocenie.

1. Wiedza:

- a) znajomość pojęć, zasad, zagadnień i reguł dotyczących zagadnień zawodowych przewidzianych w programie nauczania na lekcjach teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz na zajęciach praktycznych,
- b) zrozumienie i zapamiętywanie wiadomości zdobytych podczas lekcji i nauki własnej,
- c) uporządkowanie i streszczenie wiadomości, zilustrowanie i wyjaśnienie na odpowiednich przykładach.

2. Umiejętności:

- a) posługiwanie się wiadomościami według podanych wzorów,
- b) sposób interpretacji i samodzielne rozwiązywanie problemów związanych z przedmiotem,
- c) analiza, wnioskowanie i dostrzeganie związków między teorią, a praktyką,
- d) formułowanie problemów, planu działania, przewidywanie i ich prezentowanie,
- e) ocenianie, wartościowanie, wnioskowanie (własnej pracy ucznia),
- f) korzystanie z pomocy dydaktycznych (podręczniki, plansze, filmy, rysunki, schematy, czasopisma, próbki materiałów itp.),
- g) wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce (np. do rozwiązywania zadanych problemów).

3. Postawy:

- a) samodzielność i aktywność na lekcji,
 1. pozytywne nastawienie i zainteresowanie przedmiotem,
- b) praca w zespole (stosunek do kolegów, umiejętność współpracy),
- c) obecność i przygotowanie do lekcji,
- d) prowadzenie zeszytu i wykonywanie zadań,
- e) zaangażowanie i dociekliwość poznawcza (samodzielna próba rozwiązywania problemów),
- f) umiejętność samooceny, planowania i organizowania własnej nauki, przyjmowania za nią odpowiedzialności,
- g) dokładności, rzetelności, systematyczności, wiary we własne siły.

II. Założenia ogólne przedmiotowego systemu oceniania.

1. Przedmiotowy system oceniania ma na celu :
 - a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce,
 - b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu dalszej nauki oraz jego dróg rozwoju,
 - c) motywowaniu ucznia do dalszej pracy,
 - d) dostarczaniu nauczycielowi, rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach, uzdolnieniach ucznia,
 - e) umożliwieniu nauczycielowi kontrolę własnej pracy dydaktycznej, doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

2. Ocenianie przedmiotowe obejmuje:

- a) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców,
- b) formułowanie trybu oceniania,
- c) bieżące, śródroczne, końcowe ocenianie i klasyfikowanie według skali i w formie przyjętej w szkole jak również warunki poprawiania,
- d) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych.

3. Ocenianie pełni funkcję:

- a) diagnostyczną (monitorowanie postępów ucznia i określanie jego potrzeb indywidualnych),
- b) klasyfikacyjną (różnicuje i uporządkowuje uczniów zgodnie z pewną skalą i za pomocą umownego znaku).

4. Przedmiotem oceny jest:

- a) zakres opanowanych wiadomości,
- b) rozumienie materiału,
- c) umiejętność stosowania wiedzy,
- d) umiejętność przekazania wiedzy.

III. Sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia:

1. Kryteria oceny ucznia:

1.1 Obowiązująca skala ocen:

- a) celujący – 6
- b) bardzo dobry – 5
- c) dobry – 4
- d) dostateczny – 3
- e) dopuszczający – 2
- f) niedostateczny – 1

powyższe oceny mogą być wspomagane + i – (plusem i minusem) poza ocenami końcowymi z danego przedmiotu.

Skala procentowa oceny testów i sprawdzianów pisemnych

Ocena	%
1	0 – 50%
2	51 - 63%
3	64 - 75%
4	76 – 86%
5	87 – 95%
6	96 – 100%

1.2. Narzędzia stosowane w ocenianiu:

- a) pisemne prace klasowe lub testy – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni,
- b) kartkówki obejmujące kilka jednostek lekcyjnych – nie muszą być poprzedzone wcześniejszą zapowiedzią,
- c) odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech, czterech ostatnich lekcji,
- d) aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem budowlanym, skuteczność komunikacji oraz umiejętność formułowania dłuższych wypowiedzi,
- e) ćwiczenia dodatkowe, korzystanie z różnych źródeł informacji,
- f) prace domowe – wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem branżowym,
- g) formy pracy twórczej na lekcji – prace grupowe teoretyczne lub praktyczne, prezentacje nowych rozwiązań problemów stawianych przez nauczyciela lub innych uczniów – oceniane każdorazowo przez nauczyciela,
- h) formy pracy twórczej w domu – prace dodatkowe, schematy, plansze, referaty przygotowywane w domu i wygłaszane na lekcji lub sprawdzane przez nauczyciela,
- i) udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- j) postawy ucznia w procesie edukacyjnym.

1.3. Obniżenie wymagań edukacyjnych:

- a) Uczniowie z dysleksją rozwojową na zajęciach mogą:
 - mieć wydłużony czas na sprawdzianach,
 - nie muszą głośno czytać np. poleceń do zadań w klasie, aby nie stwarzać sytuacji stresujących ucznia,

Wymagania merytoryczne co do oceny prac pisemnych, są takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne, np.: jeśli nauczyciel nie może odczytać pracy ucznia może poprosić go, aby uczynił to sam lub odpytać ustnie z tego zakresu materiału,

- b) Uczeń z orzeczeniem może pisać prace domowe (referat, projekt) na komputerze lub drukowanymi literami (dysgrafia),
- c) Uczeń z orzeczeniem ma prawo do dłuższego oczekiwania na odpowiedź po zadanym pytaniu, oraz ma prawo do uzyskania prostych wskazówek,
- d) W stosunku do uczniów z dysfunkcjami należy:
 - stosować wiele pochwał jako czynnika motywującego,
 - nie porównywać wyników pracy z wynikami innych uczniów.

IV. Informacja zwrotna

1. Zasady sprawdzania, oceniania osiągnięć i postępów:

Podstawą oceny jest zakres realizacji wymagań edukacyjnych określonych i podanych przez nauczyciela na początku roku, za realizację tych wymagań uczeń otrzymuje ocenę

Uczeń oceniany jest za swoje osiągnięcia w nauce (wiedza i umiejętności) oraz postawy (aktywność i kreatywność),

- a) zaplanowane przez nauczyciela formy sprawdzające są obowiązkowe,
- b) sprawdzanie osiągnięć i postępów cechuje: obiektywizm, jawność, indywidualizacja, konsekwencja, systematyczność
- c) każdy dział programowy kończy się pracą pisemną lub testem zapowiedzianym 7 dni przed terminem sprawdzianu,
- d) uczeń ma prawo przystąpić do sprawdzianu powtórnie (pisemnie lub ustnie) tylko raz w ciągu dwóch tygodni od daty zapoznania się z oceną (w terminie ustalonym przez nauczyciela),
- e) w indywidualnych przypadkach nauczyciel może zgodzić się na kolejną poprawkę, bądź wydłużyć termin poprawy,
- f) kartkówki i testy obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie pisemnej,
- g) termin oddania prac sprawdzonych prac nie może być dłuższy niż 14 dni,
- h) uczeń ma prawo zgłosić nie przygotowanie do zajęć 1 lub 2 razy w semestrze (zależy to od liczby godzin lekcyjnych w tygodniu – jeżeli są dwie lub więcej godzin to, 2 razy); nie dotyczy to lekcji powtórzeniowych (wyjątkiem jest powrót do szkoły po długiej nieobecności); nieprzygotowanie należy zgłaszać przed rozpoczęciem zajęć,
- i) uczeń ma prawo do oceny za dodatkowo i nadprogramowo wykonaną pracę,
- j) prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe,

- k) ocena semestralna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale jest wystawiana na podstawie ocen cząstkowych, a końcowa na podstawie ocen z pierwszego i drugiego semestru,
- l) jeżeli uczeń opuścił 50 % zajęć i brak jest podstaw do wystawienia oceny – nie jest klasyfikowany,
- m) sposobie (metodach i formach, zasadach) sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniowie i rodzice są informowani na początku roku,
- n) w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się, za zgodą nauczyciela, bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej,
- o) w wyjątkowych przypadkach losowych uczeń może być zwolniony z pracy klasowej, sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej.

2. Sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych):

- a) na pierwszej lekcji w roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO,
- b) oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), ustalone w oparciu o opracowane kryteria,
- c) sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego,
- d) o ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- e) rodzice mają wgląd do dziennika, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka (w obecności wychowawcy lub nauczyciela),
- f) informacja o grożącej rocznej ocenie niedostatecznej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WSO.

3. Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

- a) ocenianie semestralne i roczne powinno być dokonane na podstawie przynajmniej 3 ocen cząstkowych (przy co najmniej dwóch godz. tygod.) lub 2 ocen (przy jednej godzinie tygodniowo),
- b) ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych,
- c) ocena semestralna i roczna jest ustalana z uwzględnieniem wagi poszczególnych form oceniania ucznia:
 - waga 1 najniższa – praca domowa, aktywność, zeszyt,
 - waga 2 – referaty i inne prezentacje,
 - waga 3 – kartkówki, odpowiedzi ustne,
 - waga 4 najwyższa – pisemne prace klasowe, poprawy prac klasowych, testy, sprawdziany.

V. Zasady opracowywania wymagań edukacyjnych i kryteria oceniania.

Wymagania edukacyjne są zamierzonymi osiągnięciami i kompetencjami uczniów na poszczególnych etapach kształcenia obejmującymi zakres: wiadomości, umiejętności i postaw oraz określają co uczniowie powinni umieć, rozumieć po zakończeniu nauczania przedmiotu.

Wymagania edukacyjne dla przedmiotu opracowano na podstawie podstaw programowych, programu nauczania.

Sposób klasyfikacji treści nauczania na poziomy wymagań.

Poziom	Kategoria	Stopień wymagań
Wiadomości	Zapamiętywanie wiadomości	Wymagania konieczne (K)
	Zrozumienie wiadomości	Wymagania podstawowe (P)
Umiejętności	Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Wymagania rozszerzające (R)
	Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	Wymagania dopełniające (D)

Treści które wykraczają poza wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania określane są jako wymagania **wykraczające** (W).

Kryteria związane z poziomem wymagań.

- 1.konieczne – obejmuje wiadomości umożliwiające kontynuowanie nauki na danym szczeblu nauczania, stosowania wiadomości w sytuacjach typowych tzn.: zna pojęcia, terminy, prawa zasady, reguły, treści naukowe, zasady działania (potrafi je nazwać, wymienić, zdefiniować, wyliczyć, wskazać), ma elementarny poziom rozumienia tych wiadomości i nie powinien ich mylić między sobą,
- 2.podstawowe – obejmuje wiadomości, umiejętności stosunkowo łatwych do opanowania, pewne merytorycznie, użyteczne w życiu codziennym tzn.: potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, potrafi wytłumaczyć wyjaśnić, streścić, zróżnicować, zilustrować wiadomości, zinterpretować je i uporządkować, uczynić je podstawą prostego wnioskowania,
- 3.rozszerzające - obejmuje wiadomości, umiejętności o średnim stopniu trudności, pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymaga podstawowych, przydane, ale nie niezbędne w pracy zawodowej tzn.: opanowanie przez ucznia umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu wzorów (potrafi zadanie rozwiązać, zastosować, porównać, sklasyfikować określić, obliczyć, skonstruować, narysować, scharakteryzować, zmierzyć, zaprojektować, wykreślić), umie stosować wiadomości w sytuacjach podobnych do ćwiczeń,
- 4.dopełniający – obejmuje wiadomości i umiejętności trudne do opanowania, twórcze naukowo, specjalistyczne zawodowo, stanowiące rozwinięcie wymagań rozszerzających, tzn.: opanowanie przez ucznia umiejętności

formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy nowych zjawisk (potrafi udowodnić, przewidzieć, oceniać, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować), umie formułować plan działania, tworzyć oryginalne rozwiązania.

Ustala się następujące kryteria wymagań na poszczególne oceny:

Zakres wymagań				Stopień
Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopełniające	
				Niedostateczny 1
X				Dopuszczający 2
X	X			Dostateczny 3
X	X	X		Dobry 4
X	X	X	X	Bardzo dobry/Celujący 5/6

VI. Wymagania na poszczególne oceny:

1. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę, umiejętności i nawyki zawodowe warunkujące należyte przygotowanie do zawodu, biegle się nią posługuje,
- samodzielnie rozwiązuje problemy związane z zawodem,
- analizuje i ocenia podane rozwiązanie,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną w rozwiązywaniu problemów praktycznych,
- proponuje nowatorskie i twórcze podejście do zagadnienia,
- prawidłowo interpretuje zdobyte wiadomości, planując rozwiązanie praktyczne.

2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę, umiejętności i nawyki zawodowe warunkujące należyte przygotowanie do zawodu,
- ma poczucie wysokich kwalifikacji zawodowych,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne związane z zawodem,
- potrafi prawidłowo argumentować i dowodzić swoich racji,
- prawidłowo analizuje, wnioskuje i dostrzega związki między wiadomościami teoretycznymi, a umiejętnościami praktycznymi,
- trafnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną w rozwiązywaniu problemów praktycznych,
- umie wykorzystać wiadomości z różnych dziedzin podczas rozwiązywania zaistniałych problemów teoretycznych jak i praktycznych w swoim zawodzie,
- przywiązuje dużą wagę do jakości i estetyki wykonywanych zajęć, przestrzegając zasady BHP.

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawową wiedzę z zakresu treści zawodu oraz umiejętności przydatne na każdym stanowisku pracy,
- prawidłowo rozumie sytuacje, zasady i metody stosowane w zawodzie,
- potrafi prawidłowo przenieść procedury ćwiczeniowe na rzeczywiste podczas działań praktycznych,
- trafnie wyjaśnia poznawane wiadomości,
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z danego przedmiotu,
- trafnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności w realizacji zadania praktycznego,
- prawidłowo rozpoznaje, porządkuje, grupuje zdobytą wiedzę i umiejętności,
- dostrzega błędy popełniane przy rozwiązywaniu określonych zadań,
- prawidłowo posługuje się słownictwem zawodowym,
- jest aktywny na zajęciach.

4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z danego przedmiotu teoretycznego lub zajęć praktycznych,
- nie przywiązuje zbyt dużej uwagi do organizacji pracy, estetyki i staranności wykonywanych prac,

- wypowiada się ogólnikowo popełnia drobne błędy,
- wykazuje elementarny stopień zrozumienia wiadomości,
- potrafi omówić zagadnienie przy pomocy nauczyciela,
- prawidłowo ilustruje zagadnienia odpowiednimi przykładami,
- wykazuje podstawowe wiadomości w wykonywaniu zawodu.

5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu elementarnym przygotowanie do zawodu,
- potrafi nazwać, wymienić podstawowe czynności związane z wykonywanym zawodem przy pomocy nauczyciela,
- umie powiedzieć lub pokazać jak wykonać ćwiczenie,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje podstawowe formy ćwiczeń,
- wie, jaką ważną rolę odgrywa wiedza i umiejętności w pracy zawodowej,
- rokuje nadzieję, że zrozumie zdobyte wiadomości.

6. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości związanych z zawodem,
- nie potrafi samodzielnie ani przy pomocy nauczyciela wykazać się wiedzą i umiejętnościami,
- nie wykazuje zainteresowania zawodem,
- nie jest w stanie wymienić, nazwać, zdefiniować sposobu działania w zawodzie,
- często opuszcza lekcje i nie prowadzi systematycznie zeszytu,
- nie odrabia zadań domowych,
- nie korzysta z zaproponowanych form pomocy,
- nie przestrzega zasad BHP.

ZESPÓŁ PRZEDMIOTOWY PRZEDMIOTÓW BUDOWLANYCH